

CSABAI FERENC

A fekete alpinista*

FILMNOVELLA

(Örkény István: Hír című egyperces novellája alapján)

SZEREPLŐK:

Haris Márton vájár
egy ballonkabátos kopasz
egy villamosvezető
egy néger hegymászó
egy rendőr
tóparti lány
némi utas

Mottó:

*„E pillanatban te vagy az egyetlen a hadseregben, aki tudja, mit csinál” –
tisztán kivethető felirat egy férfi véce falán*

1.

A vekker fel van húzva hajnali négyre, de még csak tíz óra van, este. Kevés a fény. Ami van, az a nyitott ablakon át a holdból jött le ide, a legfelső emeletre, és halványkék permetként időzik a vájár hálószobájában. Ennyi fényben ki lehet venni az éjjeliszekrényre rakott ébresztőórát, az éjjeliszekrény élét, sejteni lehet, hogy szemben, a fal mellett egy nagy, kétajtós szekrény áll, és a sarokban dereng valami fehér tömeg; ez utóbbi amorf képződmény egy ágy, egy alvó férfi és az ágynemű összessége. Egy ilyen szobában alszik most fal felé fordulva Haris Márton vájár, éjfél előtt két órával.

* A novellából a szerző egy húszperces kísérleti kisjátékfilmet készített a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma, a Szegedi Tudományegyetem Kulturális Bizottsága, a Magyar Film-laboratórium és a Kodak Hungary támogatásával. A főszerepet Cserna Antal játssza; a fekete-fehér nyersanyagra rögzített filmet M. Kovács Zoltán H. S. C. operatőr fényképezte. A film bemutatójára 2002 májusában a Mediawave Fesztiválon került sor.

Valahol a külterületen, két emelettel Haris Márton alatt, a kocka alakú típusház előtt megáll egy hófehér taxi. Egy Mercedes. Csendben, motorzaj nélkül érkezett. Kopasz és ballonkabátos alak száll ki a hátsó ülésről, az utcai lámpa sárga fényében ezt jól látni. A férfi a taxi mellett megáll, kabátját igazítja. Aztán felnéz. Fel, a magasba, ahol Haris Márton lakik. A ballonkabátos kopasz karóráját nézi. Egy-két perccel múltott tíz. Elindul.

A kockaház bejáratához megy, járása nyugodt, természetes. Lazán löki be az ajtó szárnyát, és tűnik el a bejárat mögé szorult sötétségben.

A kopasz és ballonkabátos férfi belép a vājár szobájába. Az arca sötét, golyófejére fényfoltot rajzol a hold. Az ágy felé tart, léptei könnyűek és hangtalanok. Az ágy mellett megáll. Légzéstanulmányt folytat kis ideig. Haris Mártont nézi, aki a falnak fordulva veszi és fújja a levegőt a fehér huzatos paplan alatt. A takaró diszkréten süllyed és emelkedik. Nem téveszt a légzésben egyszer sem a vājár.

A férfi a szekrényhez lép, a kétajtóshoz, a fal mellett. A ballonja mély zsebéből festékspray-t vesz elő. Maga elé tartja, és lazán a szekrényre lö. A spray szünet nélkül sziszeg. Háttal áll, eltakarja, amit csinál.

A kopasz ballonkabátos befejezte, a spray-t visszadugja a mély zsebbe. Eljön a szekrénytől, így válik láthatóvá, mit kreált az előbb. A szekrényt egész hosszában fehér festékekkel fújta be. A felirat valósággal világít a holdfényben. HELLO! Ez lett a szekrényre írva.

A titokzatos látogató leül az ágy mellé, az éjjeliszekrény szélére. Kezébe veszi a tiktakoló órát. Átállítja. Aztán visszarakja a helyére az ütött-kopott szerkentyűt, és kimegy. Az óra mindjárt csörögni kezd.

Az óra hosszan és kellemetlenül csörög. Haris Márton meg se moccan. Kivárja a végét. Az óra elhallgatott. Most Haris Mártonon a sor: egyetlen, jól begyakorolt mozdulattal ül fel az ágyon. Évtizedes rutinnal. Papucsot nem tart az ágy alatt, mezítláb botorkál az ajtó melletti kapcsolóhoz.

Felvillan 40 watt. Ekkora a teljesítménye a mennyezetről lelógó izzónak. Haris Mártont még ez a fény is bántja, csíkos pizsamája ujjával a szemét dörzsöli, hunyorog. Csak most látszik, a villanynál, hogy a szoba közepén van egy asztal fekete telefonnal, mellette szék, a szék előtt meg régi színes tévé, állványra rakva. És már jön is az első nyugtalanító észrevétel: valaki összepiszkolta a ruhásszekrényét, amíg ő itten aludt. HELLO! Haris Márton vājár nem érti a dolgot, a szekrényhez megy, böngészni kezdi a feliratot. Végigsimítja az ujját a betűkön. A festék még ragad. Neki ez az egész érthetetlen. Tanácstalanul forgolódik a szobában. Aztán a nyitott ablakhoz megy, és óvatosan kinéz az utcára.

Két emelettel Haris Márton alatt, az utcán még mindig ott áll az a hófehér taxi, a Mercedes. A kopasz és ballonkabátos férfi a motorháztetőnek támasz-

codik összefonott karokkal. Haris Mártont nézi, Haris Mártonra vigyorog. Félelmetes és visszataszító egyszerre. Ez Haris Márton második nyugtalanító észrevétele.

Haris Márton visszahúzódik az ablakból, és elfordul. A kopasz vigyora nem tett jót neki. Tekintete ekkor hirtelen megmerevedik. Egy pontra néz. Az ébresztőórát fixálja. Oda is megy rögtön az éjjeliszekrényhez. Tíz óra múltott hét perccel. Hol van még négy, és már csörgött a vekker! Harmadik nyugtalanító észrevétel: valaki átállította az ébresztőórát. Haris Márton vájár összezavarodott. Kézbe veszi az órát, megmarkolássa. És közben egyfolytában az ablak felé néz. Haris Márton nem tud ellenállni az ablak vonzásának, valamennyire legyőzi félelmét, és a nyitott ablakhoz megy. Megint kinéz, de most óvatosabban, mint az előbb. Szinte elbújik az ablak mellett.

A hófehér Mercedes már elment. És a ballonkabátos kopasz sincs sehol. Üres az utca. Csak egy bicikli suhan el az ablak alatt a sárga lámpafényben. Modern kerékpár, mountain bike. Biztos, hogy egy lány tekerte. Mert szoknya volt rajta és a hajtincsei kilógtak a műanyag fejtámla alól.

Haris Márton az ágya szélén ül, lehorgasztott fejjel, pizsamában. Cigaretta. Megviseltnék látszik. Szemben vele, az éjjeliszekrényen az óra ketyeg, és mutatja, hogy mindjárt fél tizenegy.

2.

Végállomás a külterületen, betonkerítés előtt. Éppen most áll be az utolsó villamos. Kinyílnak az ajtók. Leszállnak az utasok. Nincsenek sokan, csak úgy öten-hatan. Csendben szétszóródnak az éjszakában, mint temetőben a hivatásos kísértetek.

Az állomáshoz közel, a legfelső emeleti szobában Haris Márton egy újabb cigarettába kezd. Éppen meggyújtaná szájában a végét, mikor megszólal a telefon.

Sokáig cseng.

Haris Márton végül feláll, a telefonhoz megy, és felveszi. Szó nélkül végighallgatja, amit mondanak neki. Szájában meggyújtatlanul ott fityeg a cigaretta.

Bent áll az utolsó villamos tehát. Ki van világítva és minden ajtó nyitva. A villamosvezetőt leszámítva teljesen üres. A villamosvezető egy kövér és középkorú nő. A fülkéjében ül és utasra vár. Unatkozik. Elővesz egy banánt. Meghámozza. Beleharap. Másodszor is. Harmadszor már nem, mert zajt hall. A háta mögött kinyílik a fülkeajtó. Hátrafordul. Valakire néz. Ültében felfelé. A falat megáll a szájában. Látszik rajta, hogy fél. Némi habozás után feláll. Elindul. Kifelé araszol a fülkéből. Most (is) hátrányára van a saját térfogata. Erről a valakiről (akit mi nem látunk) le sem veszi a szemét. A lépcsőhöz ér. Leszáll.

Még megy néhány lépést előre, de egyfolytában hátrafelé néz. Aztán elkezdi futni. Iksz-lábbal, sután. Jobb kezében oldalt a meghámozott és félig lerágott banán.

A ballonkabátos kopasz miatt volt ez a kis jelenet megint. Egy szót se szólt, mégis leszállította a villamosvezetőt. Világbajnok kosárlabdázóra emlékeztető alakja ott sötétlik a kivilágított villamoson, a nyitott ajtóban. Leül a lépcsőre, és cigarettára gyújt.

Haris Márton lámpával felszerelt védősisakban, mocskos munkaruhában, gumicsizmában egyszer csak megjelenik a villamosmegállóban. A derekán vastag szíjat visel, azon tartja oldalt, egy kis táskában a lámpát működtető törpe akkumulátort. (Az akkumulátortól a sisakra rakott lámpáig egy hátradugott zsinóron jutnak el az elektronok.) A ballonkabátos kopaszt nézi, aki közepen, a villamos lépcsőjén ül és cigarettázik.

Haris Márton körbenéz. Feszeng. Nincs körülötte senki, csak ez a furcsa és félelmetes figura.

A titokzatos férfi feláll és odamegy Haris Mártonhoz. Cigarettával kínálja. Haris Márton elfogadja. A kopasz és ballonkabátos idegennél öngyújtó is van, a cigarettát azzal gyújtja meg. Haris Márton fél: mikor a cigarettába szív, látni, hogy a keze remeg. Így cigarettáznak ők ott ketten, a megállóban, szótlanul és egymás mellett.

A villamos éktelenül berregni kezd.

A ballonkabátos kopasz a fejével biccent, ideje indulni. Haris Márton szív még egy nagyot, majd eldobja a félig elszívott csonkot. Aztán elindul az üres villamoshoz. Felszáll, ott közepen. Leül az első ülésre, az ablak mellé. Az ajtók hangos robajjal becsukódnak. A berregés végre abbamarad. Haris Márton visszanez még egyszer a megállóban maradt idegenre.

A kopasz és ballonkabátos alak mozdulatlanul áll, Haris Mártont figyeli. Szív egyet a cigarettából, és lassan kiengedi a füstöt.

A villamos elindul.

Haris Márton aztán gyanút fogott. Kissé felemelkedik az ülésében, és elképedve előredől. Semmi kétség: a villamos itten robog vele, de a járműnek nincsen vezetője. Üres a vezetőfülkéje! Számszakilag ez ma este már a negyedik nyugtalanító észrevétele.

A villamos meg csak kattog, robog.

A megállóhoz érkezik, és megáll. Kinyílik az összes ajtó. Ott elől felszáll valaki. Egy fekete fickó, talán afrikai. Valami hegymászó. Sísapkát hord meg napszemüveget. Színes sportruhája van meg hátizsákja. Meg hegymászóknak való bakancsa. Jegyet lyukaszt. Leül. Úgy oldalvást, hogy elférjen a hátizsákja. Közben elindul a villamos.

Haris Márton a feketét nézi. A fekete meg Haris Mártont. A fekete rámosolyog. Haris Márton ettől zavarba jön, elfordítja a fejét. Akárhogyan nézzük, nyugtalanító észrevétel ez is. Immár az ötödik. Ettől kezdve a tájat nézi, az ablak mögött suhanót. A várost, amely egyszerre kivilágított és kihalt.

A villamos megint megállóhoz ér, és megáll. A fekete elküldi a vájár felé utolsó fehér mosolyát, és leszáll.

Berregés. Az ajtók be. A villamos el.

Haris Márton magára maradt. Nem látja a feketét az utcán, hiába tekergeti utána az ablakban a nyakát. Feloldódott az éjszakában.

A villamos lassít, és stop. Haris Márton előredől ismét. Most is felemelkedik az ülésről kicsit, mint az előbb. Valami villog ott a síneken, a villamos előtt. A hófehér taxi az, a Mercedes. A síneken áll, szemben a villamossal. Rajtahagyták az elakadásjelzőt. És nincs benne sofőr.

A villamos meg csak egy helyben áll. Haris Mártonnak nagyon kínos ez már. Feláll, és előre megy. A vezető nélküli vezetőfülkéhez.

A taxi kérésselhetetlenül ott villog tovább, jó két méterre a villamostól.

A фуlke ajtaja zárva, nem tudja kinyitni. Pedig rángatja és rugdalja. Ám hirtelen kinyílnak az ajtók. Egyszerre mind. A berregés ezúttal elmarad.

Haris Márton leszáll. Nem valamelyik villamosmegállóba érkezett, hanem valahol a sugárút közepén álldogál. Körülnéz. Sehol senki. Vagy mégis? Már megint a ballonkabátos kopasz! Pincelejáró-féle előtt szobroz, egy régi bérház tövében. Szálegyenesen és zsebre dugott kézzel. Meg azzal a furcsa vigyorral a képén.

Haris Márton tanácstalan. Csak bámul ott a sugárút kellős közepén.

A ballonkabátos kopasz a fejével int neki. Hogy jöjjön.

Haris Márton elindul az idegen felé. A pince felé.

A pinceajtón vaspánt és lakat. Régi és rozsdás. A ballonkabátos kopasz a zsebébe nyúl. Kulcsot vesz elő. Kínlódik. A lakatot alig tudja a kulccsal kinyitni. Végül az ajtó enged, és csikorogva nyílik. Odalent koromsötét. Az idegen Haris Mártonra néz. Megemeli a szemöldökét. Haris Márton ennyiből is érti, mi a dolga. Bekapcsolja a lámpát, és az már világít is ott fenn, a fejen. Előremegy.

A fénypászma a sötétbe hasít. A lépcső meredek. A falakon penész. Haris Márton visszanéz. Hogy követi-e a ballonkabátos kopasz. Ott sötétlik mögötte. Előregörnyedve jön ő is.

A lépcső alján a pince balra nyílik. Bele egy nagyobb terembe. Haris Márton a ballonkabátos kopaszra néz. A ballonkabátos kopasz arcát előnti a fény. Ezt az arcot még soha nem látta ilyen tisztán, mint most. És így, teljes fényben talán még félelmetesebb. Mert olyan cinikus és intelligens. Olyan ördögi.

Bent, a sötét teremben kattant valami. Haris Márton rögtön odafordítja a fejét. Felkapcsolták a villanyt. Vörös fény gyúlt a teremben, de nem lett tőle nagyon világos. Kell még az a bányászlámpa ott fenn a fején! Haris Márton visszanéz a ballonkabátos kopaszra. Talán azt várja, hogy szólaljon meg már végre. Ez meg csak int neki a szemével, hogy előre, be a terembe. Csak bátran. Mindketten elindulnak. Előre, be a terembe. Haris Márton nem is olyan bátran.

A terem közepén egy asztal áll, az asztalon akvárium. Az akváriumban köves és kavicsos ágy, zöld növények és tarkabarka halak. Köztük neonhalak. (Ezek az oldalukkal világítanak.) Az akvárium mellett egy fogas, a fogason fehér úrruha, külön úrsisakkal. A vöröses félhomályban csak ennyit látni. Haris Márton az akváriumhoz lép. A lámpa a fején bevilágít a kicsit zavaros és kicsit zöld vízbe. A halak nyugodtan emelkednek és süllyednek. Úgy látszik, ennyi fénytől nem riadnak meg. Aztán az úrhajós-felszerelésre esik a fény, a fogason, az akvárium mellett.

Haris Márton odamegy az úrruhához, és fogdosni kezdi.

Haris Márton hátrafordul, ránéz a mögötte tornyosuló kísézőjére.

A ballonkabátos kopasz egyértelműen tudtára adja egy kézmozdulattal, hogy vegye fel.

Haris Márton megértette, és nagyon megilletődött. Hogy ő? Egy vájár? A ballonkabátos kopasz nézéséből az is egyértelműen kiderül, hogy nem tűr ellentmondást. Haris Márton kikapcsolja fején a lámpát, és vetkőzni kezd. Le mindent, szépen sorjában. Először az övet meg a sisakot, a lámpa meg a zsinór miatt. Aztán a munkásruhát, a gumicsizmát, végül letekeri mindkét lábáról a kapcát. És most ott áll az úrhajós-felszerelés mellett trikóban, gatyában, meztláb. Tétován.

A ballonkabátos kopasz a kezével sürgeti. Na, mi lesz?

Haris Márton leemeli a fogasról az úrruhát. Az úrsisak jól láthatóan külön van, és egyelőre a fogason marad. Hamar rájön, hogy a ruhán oldalt van egy cipzár, azt kell lehúzni. Végig. Le, egészen a bokáig. Most már beleléphet. (Odanézz, nem is olyan bonyolult!)

Felvette a ruhát, végignézi magát. Kurtán-furcsán áll rajta a szerelés, az igaz. És még ott van az úrsisak. A ballonkabátos kopasz fejével int, hogy vegye fel azt is. Haris Márton leveszi, és felveszi. Amint a fejére kerül, minden zaj meghal. Bentről nézve töksüket lett a világ.

A ballonkabátos kopasz most a kezével int, hogy jöjjön közelebb. Haris Márton tesz egy-két bizonytalan lépést előre, az idegen felé. Ennyi elég lesz. A ballonkabátos kopasz körbejárja a vájárból lett úrhajóst. A rövid kör végén szembefordul Haris Mártonnal, és hosszan a szemébe néz.

Az úrsisak üvegén át nagyon furcsán látni ám, ha valaki a szemedbe néz!

A ballonkabátos kopasz hirtelen jókora vízipuskát húz elő a ballonja mélyéből. Olyan zöld meg piros színűt. Gyerekeknek valót. Előlről töltőset. Odamegy az akváriumhoz, beledugja a csövét, és egy rántásra való vizet szivattyúz belé. A vízipuskát Haris Márton kezébe nyomja. Haris Márton kezében a puska előrenéz mereven. Persze, hogy nem érti, mit kezdjen vele.

Titokzatos kísérője ekkor visszamegy az akváriumhoz újra. Könyékig feltűri jobbján a ballonkabátja ujját, és belenyúl a vízbe. Le, az aljáig. Ott megfog egy nagyobb darab követ, és kihalássza. Aztán odamegy Haris Mártonhoz, és megmutatja neki. Amennyire lehet, az orra alá dugja. Most pedig felemeli bal kezének mutatóujját, jelezvén, hogy történni fog valami. Történik is. Jó nagy karlendítéssel eldobja a követ. A kő elszállt, leesni nem hallotta senki. (Az úrsisakon keresztül biztosan nem.) A ballonkabátos kopasz a koppanás hangja utáni várakozásban eggyel közelebb lép Haris Mártonhoz, és az úrruhán át gyengéden megveregeti a vállát. Bátorítja. Biztatgatja, hogy indulás, a kő után. A végén a veregetés már nem baráti volt, hanem enyhe lökés. Hogy itt az ideje indulni tényleg. El is indul Haris Márton úrsisakban, úrruhában, a kezében vízipuskával. Kilép a tereméből, a vöröses félhomályból, és jobbra fordul.

Lámpa nincs már a fején, a lépcsős részen meg alig van fény. Nincs, ami világítson neki. Csak az a kevés és vörös, ami a tereméből idáig elért. Az úrhajós-felszerelésben menni bizony furcsa neki. Néha a dohos falnak dől benne, más-kor meg elbotlik valamelyik lépcsőfokban.

3.

A helyzet kétségtelenül figyelemre méltó: Negyvenévesen ott áll úrhajós felszerelésben, vízipuskával a kezében Haris Márton vágja a pincelejárat előtt, valahol a sugárút közepén. Az úrsisak üvege mögül nézve kihalt a táj. Vagyis a sugárút. És halálosan csendes. (Úrsisak nélkül is az volna.) Nincs a környéken egy árva lélek se. A villamos már elment. A hófehér Mercedes sincs sehol. A jelzőlámpákat kikapcsolták, és most ott villognak sárgán, ütemre, a magasba nyúló póznák között kifesztve. Nehéz így elindulni, de *valamiért* muszáj.

Haris Márton vágja és úrhajós egy nagy keresztveződés felé közeledik. Rendőrt lát az utcán. Megtorpan. Na, most mi lesz?

A rendőr ott elől már nagyon unatkozhat, mert cipője orrával a járdára rajzolat mindenféle krikszkrakszokat. Aztán észreveszi az úrhajóst, és boldogan integet neki. Hogy jöjjön, jöjjön csak közelebb.

Haris Márton összeszedi magát, és elindul. Kezében még mindig ott van a vízpuska. Előreszegezve, mereven.

Kissé távolabb a járdán Haris Mártonnak a rendőr magyarázni kezd. (Magyarázhat neki, az úrsisakban semmit se lehet hallani.) Mutatja, hogy merre menjen, hány sarok, hány utca meg ilyesmi. Nem hallani, mit mond, de ahogyan ott mutogat, körülbelül ezt lehet kivenni. Aztán hirtelen kapja magát a rendőr, és gyorsan kirohan a kereszteződésbe forgalmat irányítani. Megáll ott középen, és karjelzésekkel dirigál. Pedig nem jön semmi. Minden irányból kihalt a forgalom. Haris Mártonnak közben mutatja, hogy menjen át a zebrán. Tessék csak, nyugodtan. Ő most itten nagyon vigyáz rá.

Haris Márton átmegy. Nem kell félni, autó egy szál se. A járda széléről visszanez a rendőrrre, aki haptákba vágja neki magát, és szalutál.

Haris Márton meg csak megy, előre, tovább, a rendőr lenémított instrukciói szerint.

Hirtelen megáll. (Az az érzése, hogy követik.) Nehézkesen hátrafordul. Csak egy villanásra látta. A mountain bike-os lányt. Éppen eltűnt az utcasarkon. Visszafordul. És ekkor az úrsisakra rátapad valami. Szemből jött, és akkora, mint egy szórólap. Haris Márton az üvegről nagy üggyel-bajjal lekaparja, és jól megnézi, mit hozott neki a szél itt. Egy csillagtérkép kicsinyített mása ez, akárhogyan forgatja. Sok-sok kicsi fehér pont fekete felületen. Néhol különleges alakzatokba rendeződve. Aztán szél támadt, vagy valami, mert a csillagtérképet egyszer csak elejti. A fuvallat felkapja, és a papírt a járdán messzire viszi. Csak nézi tehetetlenül a járdán szánkázó szórólapot.

Hát rengeteg a kő meg kavics a tó partján tényleg. Látja ezt Haris Márton is az úrsisak bepárasodott üvegén keresztül a telihold szokatlanul kék fényében. (A háttérből még idepislog egy-két lámpa a város pereméről, mint elhanyagolható fényforrás.) Lehajol hát az egyikhez, ami nem is megy olyan könnyen, ha az ember szkafanderben teszi ezt. De semmi különös. Csak egy kő. Akár lehetne ez is. Eldobja. Tovább keresgél. Megint egy. Semmi különös. Eldobja. Mikor a harmadikat veszi kézbe, felfigyel valamire. Közelebb megy a valamihez.

A parton levetett ruhák, bakancs és hátizsák. A vezető nélküli villamosban Haris Márton ezeket látta már. A fekete alpinistáé mind. Egyik kezében egy darab követ, a másikban vízpuskát tart Haris Márton, így tekergeti a nyakát, hogy megtalálja a fekete alpinistát.

Valami mozog a tóban, messze bent. Ahol a holdfény játszik a vízen, éppen ott fürdik a fekete alpinista.

Haris Márton elnézi egy darabig a lubickoló feketét. Aztán megint közbejön valami. A holdfényben, a parton macskaszem villog. És egyre közeledik. Egy kerékpáros lesz az. Mountain bike. A kerékpáron egy lány ül, tarka, műanyag fejevédőben, könnyű blúzban és szoknyában. A lábán menő sportcipő. (Ő volt az, akit nemrég látott. Előbb az ablak alatt, aztán az utcasarkon.) Kör-

bejárja a biciklivel az úrhajóst, ez meg egyfolytában fordul, tekereg utána. Már majd beleszédül a lány köreibe. Aztán a lány megáll. Megkopogtatja az úrsisakot Haris Márton fején. Na, ezt már bent is hallja! Kong tőle a feje, mint augusztusban a görögdinnye. A lány mutatja Haris Mártonnak, hogy cseréljenek. A tarka fejevédőt az úrsisakra. A lány nem várja ki a vájár egyetértő bólogatását, hanem nyomban lehúzza Haris Márton fejéről az úrsisakot. Visszatértek a világba a megszokott zajok. A lány az úrsisakot a kormányra rakja, a fejevédőt kicsatolja, és ott helyben a vájár fejére rakja. (Így nem kell letenni se a követ, se a vízipuskát szerencsétlenné.) Majd gyengéden becsatolja a fejevédőt a vájár kinyújtott álla alatt, és közben suttozva mondja:

- Üzenetet hoztam. Ő mondta, hogy mondjam meg neked, hogy azok ott fenn nem is csillagok, hanem parázsló cigarettavégek. A cigarettát fekete rab-szolgák szívják, ezért olyan sötét körülöttünk minden. Ők a sötét anyag. A Világegyetem kilencvenkilenc százaléka.

A lány a fejevédőt becsatolta, amit akart, elsuttogta. Lendületet vesz, és előre, tovább. Úrsisakban. Bele az éjszakába. Hátul is villog egy macskaszem.

Haris Márton felnéz az éjbe. Csak a Hold meg a szokásos csillagok. (Az északi féltékéről nézve.)

Kimászott közben a partra a fekete alpinista. A csillagvizsgálódásnak ezzel vége. Haris Márton most a fekete felé fordul. Egyik kezében a vízipuska, lövésre készen. A másikban meg ott a kő, és úgy tartja, mintha oda akarná adni. A fekete alpinista ezt így is értelmezi. Megkérdezi:

- Souvenir?

Haris Márton a kerékpárhoz rendszeresített tarka és műanyag fejevédővel a fején lenéz a tenyerében tartott kőre. A fekete ezt bólintásnak véli. Tehát az. Odanyúl a kőért, és elveszi. Természetesen meg is köszöni.

- Thank you. Thank you very much.

4.

Kinyílik az ajtó, Haris Márton hazajött. Villanyt kapcsol. Fény. Még mindig rajta van a fehér úrruha. A fején tarka fejevédő. A kezében vízipuska. A rövid folyosón át rögtön a konyhába megy. Ott is villanyt kapcsol. Nicsak! Az asztalon a bányászsisakja a lámpával, mellette a törpe akkumulátor. Az asztal előtt a koszos munkásruhája, szépen a szék támlájára terítve. A szék alatt az egy pár gumicsizma. Kilóg belőle a kapca. Visszaküldték. Mindene megvan. Darabra.

Haris Márton harmadszor is villanyt kapcsol, ezúttal a hálósobában. Szemben a szekrényen már megszáradt a fehér HELLÓ! A vízipuskát egykedvűen a sarokba hajítja. Aztán kibújik az úrhajósruhából. A lábával rugdossa be

a sarokba, a vízpuska után. Trikóban, gatyában, mezítláb és tarka fejtörőben megy oda az éjjeliszekrényhez. Az éjjeliszekrényen a vekker van meg a doboz cigaretta. Ott felejtette, mikor indulni kellett. Rágyújt. Kifújja a füstöt, és kicsit elmereng. A tarka fejtörővel a fején. Majd felveszi a vekkert. Megnézi az időt. Egy óra tíz. És felhúzza az órát négyre. (Holnap munkanap van, dolgozni kell menni.) Visszamegy az ajtóba, hogy a villanyt lekapcsolja. Katt! Holdfényes sötét. A megvetetten hagyott ágyához könnyen visszatalál. Lefekszik, és az ágyban cigarettázik tovább. A tarka fejtörővel a fején.

És itt, a végén a parázsló cigarettavég úgy világít a holdfényes szobában, mint odakint a csillagok közül bármelyik.

- Vége -

Szeged, 2001. február-április

